

Vuosi vaihtuu (Hyvää Uutta Vuotta!) ja voidaan tehdä arvio vuoden 2011 tapahtumista, jotka liittyvät kapitalismin systeemikriisiin ja sitä seuranneen EU:n sydämen (Emun) vajaatoiminnan hoitoon.

Euro ei ole minkään maan oma valuutta. Se on Neljännen Valtakunnan rahayksikkö ja vipuvarsi EU:n saksoittumiseen (germanisierung, deutschwerdung). Se on liittovaltiot raha, joka perustuu ajatukseen siitä, että ensin liittovaltioitaan talous ja että siitä seuraa väistämättömästi poliittisen liittovaltioitumisen syveneminen.

Euro on Emun muna, joka on nyt mennyt rikki.

Emu on rahapolitiikkaa, johon Euroopan keskuspankilla (EKP) on monopoli. Emu-maat ovat liian erilaisia valtioita, jotta kaikille sopisi sama rahapolitiikka, joka 2000-alkuvuosina oli monessa katsannossa väärää. EKP piti rahan löysällä ja halpana, ja sen seurauksena pääomarkkinat inflatoituivat ja tietyt valtiot, jotka saivat Emussa rahaa lainaksi halvalla, ylivelkaantuivat hallitusten ostaessa äänestäjien suosiota lainarahoilla.

EKP:n rahapolitiikassa oli vain yksi tavoite: taistella sellaista inflaatiota (hintojen ja palkkojen nousua) vastaan, jota ei ollut, ja pitää se alle 2 prosentissa. Tässä tavoitteessa se onnistui, mutta samalla se romutti sen ikivanhan teorian, jonka mukaan rahan määrällä ja inflaatiolla (hintojen ja palkkojen nousulla) olisi keskinäinen riippuvuus. Rahaa oli kierrossa enemmän kuin koskaan, mutta se ei näkynyt perinteisessä inflaatiossa – mutta finanssimarkkinoilla: pääomahaitakkeiden ja –turhakkeiden hinnat nousivat taivaisiin. Keskuspankeilla ei ole keinoja (ja jos onkin, ne eivät halua niitä käyttää) estää pankkeja luomasta tyhjistä virtuaalirahaa rahan kiertokulkuun.

Viime vuosikymmenellä elettiin virtuaalirahalla yli reaalitalouden kantokyvyn. Tyhjän tuotannolla synnytettiin finanssimarkkinoilla sellaiset määrät uutta kuvitteellista tukkurahaa, että kasautuneeseen eli kuolleeseen työhön kiinnittyneet varallisuusarvot irtaantuivat reaalitaloudesta, ja maailman kaikkien aikojen suurimmat rahamäärät alkoivat elää omaa, elävän työn arvosta riippumatonta OTC- ja pörssielämäänsä.

Saksalaisen *Der Spiegel* -lehden luvut antavat kuvan ongelman luonteesta.

Kapitalismin vuosia jatkuneen finanssioitumisen seurauksena maailman osakepörssien liikevaihto vuonna 2010 oli 63 biljoonaa (luvun perässä on 12 nollaa) dollaria, mutta pörssien ohi kaupattavien ja kaiken julkisen valvonnan ulottumattomissa olevien johdannaisten arvo oli sinä vuonna 601 biljoonaa ja luottolamavuoden 2011 puolivälissä jo 708 biljoonaa dollaria. Reaalitaloudessa tavaroiden ja palvelusten arvo oli 70 biljoonaa ja maailman yli 3 000 000 000 työntekijän yhteinen palkkasumma 55 biljoonaa dollaria. Finanssitaloudessa kiertää siis 20 kertaa enemmän rahaa kuin palkoissa!

Maailman valuuttakaupan määrä ylitti vuonna 2010 ensimmäisen kerran 1 000 biljoonan rajan ja oli 1 007 000 000 000 dollaria. Valuuttojen arvot – samoin kuin korot – on annettu markkinoiden päätettäväksi. Poliitikot ovat antaneet.

Kun ahneudella on tietynlainen loppu, löysän rahan hype päättyi luoton – ja luottamuksen – loppuun. Eilisen ylihalka virtuaaliraha tulee maksuun tänään, mutta eri maksajille kuin niille, jotka sen hyödynsivät omaisuudekseen. Siinä välissä oli velkaannutettu valtiot, jotka maksattavat kansalaisillaan muiden velkoja.

Pankkien virtuaalirahalla ja velkadopingilla rahoitettiin 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä se Lännen teollisuusmaiden talouskasvu, joka keinottelulaskujen maksun aikaan nyt 2010-luvulla on pois reaalityalouden kasvusta.

Markkinoita joudutaan nyt puhdistamaan finanssituotteisiin kiinnittyneestä virtuaalirahasta. On saatava tasapainoon raha ja reaalityalouden. On ratkaistava velkaongelma. Maailman valtioiden yhteenlaskettu julkinen velka on 41 000 000 000 000 dollaria (31 500 000 000 000 euroa).

Se on vaikeaa, kun pankit vetävät markkinoilta sisään myrkyllistä virtuaalirahaansa valmistautuessaan vakavaraisuussäännösten kiristämiseen ja kun samaan aikaan, lähivuosina, valtiot ja reaalityalouden, kumpainenkin, tarvitsevat velkojensa uusintamiseen yli 1 000 000 000 000 euroa. Niukan rahan korot voivat olla siedettäviä vain keskuspankkien halparahan turvin.

Euroopan keskuspankki ei saa lainata rahaa suoraan jäsenmaille. Se on kuitenkin niin tehnyt. Kun EKP:n neuvosto pakotti neuvostonsa (haarakonttoreiden pääjohtajien) enemmistöpäätöksellä Saksan Bundesbankin (Buba) ostamaan ylivelkaantuneiden maiden roskalainoja, Buban pääjohtaja Axel Weber (joka olisi niin halutessaan ehkä tullut valituksi EKP:n pääjohtajaksi) ja EKP:n johtokunnan jäsen ja pääekonomisti Jürgen Stark erosivat tehtävistään laittomiksi tulkitsemiensa päätösten takia.

Jos tulollaan olisi oikein iso velkaruumis, Italia tai Espanja, EU:n kriisirahastoilla ei sitä kyettäisi estämään. Jos siinä tilanteessa haluttaisiin estää Emun tuho, olisi huudettava hätiin Euroopan keskuspankki. Sen olisi lainattava näille maille keskuspankkirahaa riittävä määrä niiden pankkivelkojen hoitoon, mutta ei tietystikään vielä velkojen maksuun; velkojathan siinä vain vaihtuisivat yksityisistä pankeista EKP:ksi ja viime kädessä toisiksi Emu-maiksi. Sitä pelkäsivät Weber ja Stark, sillä Saksan osuus EKP:n (Emu-maiden väkiluvun ja BKT:n mukaan jaettavista) voitoista ja tappioista on 27 %, mutta olisi siinä vähän lisävastuuta (1,8 %) myös Suomen harteillaan kantaa.

EKP:n inflaatiohaukkojen ennen totuuden hetkeä antamat lausunnot keskuspankin itsenäisestä roolista ja entisen politiikan jatkumisesta ovat yhtä vakuuttavia kuin oli erään suomalaisen valtiovarainministerin aamupäivällä julkisesti torjuma devalvaatio, joka tuli iltpäivällä. EKP tekee tarvittaessa kylmän rauhallisesti – ja toimiensa laittomuudesta piittaamatta – sen, mitä sen on siinä tilanteessa tehtävä Emun pelastamiseksi. Se ilmoittaa takaavansa Emu-maiden velat ja joutunee siinä samalla aloittamaan jäsenmaiden bittirahoituksen. Yksikään maa ei haasta sitä siitä EU-tuomioistuimeen (joka tässä tapauksessa ottaa käsittelyyn vain maiden haasteet), ja myös markkinavoimat siunaavat laittomuuden vaikenemalla; toteutuhan niiden etu.

EU:n huippukokous joulukuussa epäonnistui kaikessa, millä piti ratkaista Emun kriisi. Niillä turpakäräjillä päätettiin "talousliitosta", josta kukaan ei tiedä, mikä se on. Päätettiin lainata 200 miljardia Kansainväliselle Valuuttarahastolle IMF) palautettavaksi ylivelkaantuneille Emu-maille. Sekään ei onnistu suunnitellulla tavalla. Eurobondeja ei ole tulossa ja sijoittavastuusta irtisanouduttiin. Suomi jäi vastustamaan vakautusrahaston (ERM) yksimielisyysvaatimuksen poistoa, mikä vaatii käsitykseni mukaan yksimielisen päätöksen, ja Suomi voi sen niin halutessaan estää. (Sen sijaan komission 23.11. antama asetusehdotus jäsenvaltioiden budjettivallan siirrosta komissiolle ehdotetaan tehtäväksi määräenemmistöllä!).

Nyt yritetään voittaa aikaa kaaoksen tulemisen siirtämiseksi kauemmaksi tulevaisuuteen. EU:n nykytoimilla sitä ei voida estää. EU pakenee sydämensä (Emu) toiminnan tervehdyttämistä ajamalla liittovaltiota seuraavan kriisin ehkäisyyn. mutta kiertäen akuutin tilanteen: miten hoitaa tämä kriisi tässä ja nyt?

EKP on juuri lainannut 500 pankille puoli biljoonaa euroa yhden prosentin korolla. Se, että pankit ovat EKP:n omia pullasorsia, joita se syöttää halparahalla, on jotain, johon ei ymmärrystä. Miksi se auttaa pankkeja eikä valtioita? Vuodelle 2012 jäi paljon muitakin kysymyksiä:

Kääntääkö Fedin bittirahoitus Yhdysvaltojen velkakriisin maailmanlaajuisesti inflaatioksi? Pitääkö tulla kaaos ennen kuin EKP herää tähän todellisuuteen? Onnistuuko federalistien pyrkimys käyttää lamaa hyväksi EU:n liittovaltioimisen syventämiseen? Tuleeko pankkikonkursseja, miten käy ihmisten säästöjen? Tuleeko Italiasta ja/tai Espanjasta uusi Kreikka? Tuhoaako sisäinen devalvaatio Kreikan, Portugalin ja Irlannin yhteisöllisyyden? Puhkuaako Ranskan – ja muidenkin – AAA-kupla? Miten käy Belgian, Unkarin, Latvian, Liettuan jne.?

Kysymys kuuluu, kestääkö Emu – tuo EU:n Kollaa – markkinavoimien hyökkäyksen vai ”jyrääkö ne meitin, pojaat?”

Vastaukset näihin kysymyksiin selviävät kevään aikana, ja seuraan tilannetta päivittämällä kirjoitustani: http://www.eskoseppanen.net/index.php?option=com_content&view=article&id=729&Itemid=300020